

SAVET ZA ŠTAMPU

Komisija za žalbe

Br.138

27.7.2023.

Beograd

ZAPISNIK

Sa 137. sednice Komisije za žalbe, održane 27.7.2023. godine u 18 sati u prostorijama Saveta za štampu.

Prisutni članovi Komisije: Jelka Jovanović, Olivera Milošević, Nadežda Budimović, Vlado Mareš, Dragan Đorđević, Vida Petrović Škero, Tamara Skrozza Jelena Petković, Filip Švarn i Vera Didanović (umesto člana Komisije Zlatka Čobovića)

Odsutni članovi Komisije: Snežana Anderjević

Ostali prisutni: Gordana Novaković, generalna sekretarka Saveta za štampu

Dnevni red:

- 1.Razmatranje Tanje Janković na tekst objavljen na portalu „Direktno“
- 2,Razmatranje žalbe Tanje Janković na tekst objavljen na portalu „OK radio“
- 3.Razmatranje žalbe Nemanje Šarovića na tekst objavljen na portalu „Republika.rs“
4. Razmatranje žalbe Nemanje Šarovića na tekst objavljen na portalu „Pink.rs“
5. Razmatranje žalbe Nemanje Šarovića na tekst objavljen na portalu „Informer.rs“
6. Razmatranje žalbe Nemanje Šarovića na tekst objavljen na portalu „Novosti.rs“

Članovi Komisije su na početku sednice obavešteni da je Asocijacija medija odlučila da odsutnog Zlatka Čobovića na ovoj sednici zameni Vera Didanović.

1-2. Komisija je vodila objedinjenu raspravu o dve žalbe Tanje Janković koje se odnose na tekstove u kojima se tvrdi da „uhvaćena“ na aerodromu sa 30 tableta Ksanaksa i metkom. U žalbama je navela da su objavljene netačne informacije, kao i uvrede i insinuacije na njen račun, kao i da je niko nije pozvao da proveri činjenice. U toku rasprave, Tamara Skrozza je rekla da je žaliteljka potpuno u pravu, a da su odgovori koje su obe redakcije dostavile na žalbe potpuno poražavajući, posebno odgovor „OK radija“.Objašnjenja koja su dali u vezi sa informacijama koje su dobili i o tome zašto nisu mogli da dođu do osobe o kojoj pišu u najmanju ruku su zabrinjavajući sa pozicije stanja novinarstva u Srbiji. Olivera Milošević je

naglasila da je Komisija mnogo puta imala ovakve žalbe u vezi sa tekstovima koje su objavili tabloidi, koji su vodili hajke protiv kolega koje su bile kritične prema vlasti, a da je ovo obrnut slučaj, ali napisano po istoj matrici, jer je reč o progonu jedne osobe. Iz tekstova nije jasno šta je informacija, ništa nije provereno, žaliteljki se pripisuju čak i krivična dela, iako ne znamo ni da se vodi bilo kakav postupak protiv nje. Rekla je i da ne veruje da je ono što je objavljeno tačno, jer da jeste pojavilo bi se u još nekom mediju, nije moguće da bi „Direktno“ bio jedini medij koji ima „ekskluzivnu informaciju“. „OK radio“ se takođe ogrešio o koleginicu, posebno kada se uzme u obzir u kojim okonostima oni sada rade, dok odgovor portala „Direktno“ vređa inteligenciju, rekla je. Nadežda Budimović je ukazala i na to da ovo nije prvi put da Komisija odlučuje o žalbi na tekst koji je objavio portal „Direktno“ i da ponovo šalju isti odgovor – da su samo preneli infomaciju koju su dobili od izvora i da se od novinara ne može očekivati da dokazuju istinu kao da su sudski organi, iako je Komisija prethodni put već zaključila da je takvo objašnjenje neprihvatljivo. Vida Petrović Škero je istakla da se u tekstovima čak tvrdi da je Tanja Janković izvršila krivična dela, što je apsolutno neprihvatljivo i prelazi sve granice pristojnosti i dozvoljenog izveštavanja medija. Komisija je, nakon toga, jednoglasno odlučila da su oba medija prekršila tačke 1, 2, 3 i 4 poglavlja I, tačku 3 poglavlja IV, tačke 1 i 2 poglavlja V i tačku 1 poglavlja VII.

3.-6-. Komisija je objedinjenu raspravu vodila i o četiri žalbe Nemanje Šarovića. Iz raspave i odlučivanja o žalbi koja se odnosi na „Novosti“, bila je izuzeta Olivera Milošević, zaposlena u „Politici“, jer mediji imaju istog vlasnika. Šarović je naveo u žalbama da su objavljene neistinite informacije o tome da je on, pre nekoliko godina, dao 200 evra socijalnoj radnici kako bi napisala nalaz u sporu koji je vodio sa suprugom oko starateljstva, kao i da je mogao da ugrozi život svog sina, jer je odbio da se saglasi sa njegovom operacijom zbog pravne borbe koju je vodio sa majkom. Jelka Jovanović je u toku diskusije rekla da je reč o sličnim prekršajima Kodeksa kao i u prethodnim žalbama i da to što je neko, iz bilo kog razloga, nekome sporan ne znači da mogu da se prenose klevete protiv njega, čak i kad one dolaze sa visokog mesta, kao što je Sandra Božić. Vlado Mareš je, međutim, bio suprotnog mišljenja – da Kodeks ni u jednom slučaju nije prekršen. Rekao je da je sve ovo normalno i da ne vidi šta je trebalo da mediji još urade. Naveo je da se svakodnevno susrećemo sa ovakvim tvrdnjama koje je iznela poslanica Božić, da se mediji prema tome odnose različito – nešto objavljuju, nešto ne. Ovoga puta su izabrali da objave nešto što je već javno objavljeno, Šarović je na to odgovorio i to su korektno takođe objavili. A na to što je naš politički ambijent prepun ovakvih „bisera“, više ne možemo da utičemo. Ne znamo da li je to što je objavljeno tačno, niti je posao Komisije da to uvrđuje, novinari su slobodni da objave nečije stavove, jednu političku istinu, ali su takođe dužni i da objave odgovor na to, drugu političku istinu, što su i uradili. Šarović je politički igrač i ima obavezu da istrpi kritiku, on je bio ljut, odgovorio je na to i, kako je rekao Mareš, ne vidi zašto se žali Savetu, sem što traži način da se dalje nadgornjava i u javnosti promoviše svoju politiku. Dodao je i da ovo nije ništa gore od ostalih sličnih stvari koje imamo svaki dan u medijima i na koje su se građani već navikli. Tamara Skrozza je odgovorila da, bez obzira na to što su se građani možda navikli, Komisija ne sme da kaže „pa šta“, jer onda gubi smisao svog postojanja. Mediji mogu da prenose šta hoće, ali ne i laži. Rekla je da se već dešavalo da se i o nekim članovima Komisije objavljuju laži i da ne može da prihvati da se sa tim sada pomire. Oni moraju da se bore za bazične vrednosti profesije, a prva tačka prvog poglavlja Kodeksa kaže da je to, pre svega, istinito informisanje. „Ako neko objavi laž o meni, imam pravo da se žalim, ma o kom mediju da je reč, ma koliko da su građani naviknuti na to, ma kakav da je politički ambijent, ma o čemu da je reč“. Mareš

je odgovorio da nije rekao da Šarović nema pravo da se žali, već da je postavio pitanje zašto to radi. Ponovio je da je on političar i da je, pošto je ušao u tu arenu, dužan da trpi ono što mora da trpi. Postavio je i pitanje kako novinari da rade svoj posao, a da izbegnu da prenose verno ono što govore politički akteri. Novinari moraju da izveste o tome i mimo svoje savesti, a ne da se zgražavaju nad izjavama političara. Nadežda Budimović je mislila da Kodeks jeste prekršen i da treba uzeti u obzir da postoji razlika između „druge strane“ i demantija, kao i činjenicu da je to koliko je sužena privatnost političara određeno time koliko to utiče na njihov politički angažman i ono što oni u javnosti rade. U ovom slučaju, potpuno je neprimereno ulaziti u toliko lične stvari jednog čoveka koji je političar i to je neka vrsta političke nekulture. Dodala je da je saglasna sa tim da su građani navikli na ovakve stvari, ali da su novinari ti koji ih na to navikavaju, te da je ovo moglo biti preneto na drugačiji način, a da li će Šarović to iskoristiti za političku promociju – verovatno da hoće jer mu je data prilika za to. Filip Švarn je rekao da nema problem da prepozna kršenje Kodeksa, jer ovo nije nikakvo novinarstvo, već targetiranje jednog čoveka, tipična hajka, što je nedopustivo bez obzira o kome je reč. Naveo je da su „Novosti“ postupile donekle drugačije, jer su samo prenele izjavu Sandre Božić, dok su ostali to predstavili kao svoju priču, ali da nije siguran da li to treba uvažiti i odlučiti drugačije u odnosu na ostale tri žalbe. Postavio je i pitanje da li treba prenositi i legitimizovati uvrede koje predstavnici vlasti svakodnevno iznose protiv određenih ljudi. Vida Petrović Škero je istakla da se ne slaže sa tim da novinar ne mora da misli da li će ili neće nešto objaviti, naročito ako je to vezano za privatnost, porodicu, decu. Ovde se koristi nešto što se navodno desilo pre nekoliko godina, što apsolutno nije u skladu sa Kodeksom, jer je reč o zloupotrebi privatnosti osobe koja mora da bude spremna da otрпи kad je reč o poslu kojim se bavi. Takođe, pitanje je da li je to što je objavljen odgovor rešilo problem, jer je na neke stvari nemoguće odgovoriti, šta može da kaže – nisam hteo da mi dete umre, na primer. Komisija je potom sa devet glasova za i jednim protiv odlučila da su „Republika.rs“, „Pink.rs“ i „Informer.rs“ prekršili tačke 1, 2, 4 i 5 poglavlja I, tačke 1, 3 i 6 poglavlja IV i tačka 1 poglavlja VII. Ista odluka doneta je i za portal „Novosti.rs“, sa osam glasova za i jednim protiv, nakon što je Tamara Skrozza ukazala na to da slučaj nije rešen medijacijom, jer žalilac nije pristao na predlog da uklone tekst. Rekla je da razume da je bio nezadovoljan time i da ništa ne znači ukloniti tekst nakon toliko vremena, te da misli da njihova ponuda u ovom slučaju nema značaja i da Kodeks, bez obzira na to, jeste prekršen. Sa time se saglasila i većina ostalih članova Komisije.

Sednica je završena u 18.40 sati.

Zapisnik vodila

Predsedavajuća

Gordana Novaković

Vida Petrović Škero